

PANNON-MAG-AGRÁR KFT.

A MAGBAN ŐRZÖTT MINŐSÉG

Olajretek vetőmag termesztéstechnológia

Az olajretek Elő-Ázsiából származó, egyéves növény. Nyugat-Európában takarmányozásra és zöldtrágyázásra használják, hazánkban elsősorban vetőmag-előállítási céllal termesztik.

Éghajlatigény

Magyarország éghajlati adottságai igen kedvezőek az olajretek termesztéséhez. Keléséhez, kezdeti fejlődéséhez igényel több csapadékot, majd májusi szárbaindulásakor újabb 25 mm-t az ideális egészséges fejlődéséhez. A talajmenti- illetve a gyenge tavaszi fagyok hatásaira érzéketlen, 4–5°C-on tökéletesen csírázik. Június elejétől, a virágzástól a szárazabb időjárás a kedvező, az ekkortól hulló csapadék hatására oldalhajtásokat hozhat. Az oldalhajtások megjelenése kedvezőtlenül hat a csírázóképességre és a betakarítási munkálatokat is jelentősen megnehezíti. Ezért a legmegfelelőbb, ha a magérés időszakában száraz, forró meleget tapasztalhatunk.

Talajigény

Középkötött, mély termőrétegű, jó vízgazdálkodású talajokon sikeresen termesztendő. Termesztésére nem alkalmasak a szikes, kavicsos, homokos, durván heterogén összetételű talajok. Talajvíz iránt közömbös, de ne vessük vízállásos területekre.

Elővetemény

Az olajretek legjobb előveteményei a kalászos gabonafélék, a borsó, a cukorrépa. A kapások, mint a kukorica, napraforgó a szármaradvány tömegük miatt nem a legjobb elővetemények. Ne vessük napraforgó, mustár, repce után. Közös gombabetegségük a fehérpenész (*Sclerotinia sclerotiorum*) csapadékos időjárás esetén jelentős kárt okozhat.

Az olajretek önmaga és repce után vetőmagtermesztésben 3–4 év után következhet.

Tápanyagellátás

A szükséges adag meghatározását a talajtípus és a tápanyag ellátottság ismeretében kell elvégezni. A foszfor és a kálium műtrágya teljes mennyiségét, illetve a nitrogén műtrágya egy részét (cellulóz bontás érdekében) őszi mélyszántással javasoljuk a talajba juttatni. A többi nitrogén műtrágyát tavasszal – lehetőleg gyorsan felvehető formában – juttassuk ki

Javasolt műtrágya mennyiség hatóanyagban:

Nitrogén (N): 80–120 kg/ha

Foszfor (P): 50–60 kg/ha

Kálium (K): 50–100 kg/ha

Az olajretek a mustárhoz és a repcéhez hasonlóan nagyon kedvezően reagál a bórtrágyázásra. A lombtrágya a rovarkártevők elleni védekezés során, a rovarölő szerrel együtt kijuttatható.

Talajművelés

A talaj előkészítése során abból kell kiindulni, hogy az olajretek apró magjának jó feltételeket kell teremteni a csírázáshoz és a gyors egyöntetű keléshez. Mindenképpen ajánlott az őszi mélyszántás, mivel a téli csapadékot így őrizhetjük meg. Tavasszal igyekezni kell, hogy a lehető legkevesebb talajműveléssel alakítsuk ki a vetőágyat. A vetőágy kialakítás legmegfelelőbb gépe a kompaktor, mellyel egy menetben jó minőségű vetőágy alakítható ki. A hagyományos technológiával rendelkező termelők a simító és kombinator egymás utáni alkalmazásával is nagyon jó minőségű magágy készíthető.

A vetőmagágy előkészítésnél ügyelni kell a következőkre: a felső 3–4 cm réteg aprómorzás, kertszerű az alsó réteg kellően tömött, nedves legyen.

Vetés, izolációs távolság

A vetése kora tavasszal közvetlenül a tavaszi árpa után, legkésőbb március utolsó dekádjáig esedékes. A vetésmélységnek egyenletesnek kell lennie, ezt elősegíthetjük vetés előtti hengerezéssel és a jobb minőségű vetőgépek alkalmazásával. A vetésmélység pontossága nagyban elősegíti a kelés egyenletességét. Laza talajokon vetés után a hengerezés ajánlott.

Sortáv:	gabona vagy dupla gabona
Vetésmélység:	2–3 cm
Vetőmag norma:	8–10 kg/ha
Izolációs távolság	
Elit:	500 m, rokon fajoktól és fajtaktól
(I. fok):	200 m, rokon fajoktól és fajtaktól

Növényvédelem

Gyomirtás:

Az olajretek vetőmag előállításban számos veszélyes gyommal és gyomosító kultúrnövénnyel kell számolnunk: vadzab (Avena), fenyércirok (Sorghum), köles (Panicum), aranka (Cuscuta), mustár (Sinapis), repcsényretek (Raphanus), sóskafélék (Rumex), galajfélék (Galium), káposztafélék (Brassica), maszlag (Datura), kender (Cannabis), parlagfű (Ambrosia). Ezek egy része ellen lehetséges a védekezés, másrésztük nem irtható egyszikű gyomok: élő egyszikűek illetve köles, vadzab és a magról kelő egyszikűek és egyéb magról kelők ellen posztemergensen védekezés javasolt. Ajánlott szerek: AGIL 100 EC 0,8 l/ha, PANTERA 40 EC 1,5 l/ha, QUICK 5 EC 1l/ha. Kétszikű gyomok: preemergensen Brasan, Butisan Star, Rapsan, Sultan használható. Posztemergens védekezés javasolt a gyomok 2–4 leveles állapotában. Ajánlott szerek: Cliophar 600 SL, Lontrel 600 SL 0,3–0,4 l/ha, Galera 0,3–0,35 l/ha.

Betegségek:

Az olajretek növénykórtani szempontból a Sclerotinia fertőzésekre fogékony. A gomba szaporító képletei a szkleróciumok a talajban több évig életképesek maradnak, nedves évszakokban jelentős károkat okozhatnak. Ügyelni kell a vetésforgó betartására és a nem túlzottan sűrű állományra. Biológiai védekezésre a Trifender WP 0,5–1,0 vagy a Contans WG 2,0 kg/ha készítmények alkalmazhatók, vetés előtt a talaj felszínére kipermetezve, majd sekélyen bedolgozva. Állománypermetezésre a virágzás kezdeti időszakában javasolt készítmények: Amistar, Pictor, Propulse.

Kártevők:

Az olajretek növényvédelmének egyik sarkalatos pontja a rovar kártevők elleni védekezés. Az olajretek kelésének időpontjában a bolhakártétel okozza a legnagyobb problémát. A korai szikleveles időszakban már figyelni kell a bolhák megjelenését, mivel a tömeges kártétel esetén az olajretek állományt 2–3 nap alatt elpusztítják. Ebben a vegetációs periódusban kitűnően alkalmazhatóak a piretroid hatóanyagú készítmények. A 3–5 valódi levél megjelenése után mára bolha kártétele nem veszélyezteti az olajretek fejlődését. A vegetáció során a zöldbimbós állapot elérésekor a fénybogár kártételével kell számolni. A fénybogár virágpór keresése közben kirágja a bimbókat, miközben megsérti a termőt, a virág lehull, ezzel közvetlen termésvesztést okoz. Méhekre nem jelölésköteles készítmények (Mospilan 0,15–0,2 kg/ha, Mavrik 0,2 l/ha) virágzó növényállományban vagy a méhek közelében, veszély nélkül alkalmazhatók.

Betakarítás

A vetés időpontjától és az időjárástól függően az olajretek július közepétől augusztus közepéig éri el érett állapotát. Amikor látható, hogy a becőkben a magvak elérték a barnaérés állapotát, a betakarítási munkálatok megkezdhetők. Mivel a magja nem pereg ki, ezért nem szükséges elsietni az aratást. Előnyös, sőt többnyire elkerülhetetlen (kivéve száraz évben, gyommentes területen) az állomány deszkálása egy héttel a betakarítás megkezdése előtt. Erre a célra kiválóak a Reglon Air, Solaris és glifozáttartalmú készítmények. 10%-os nedvességtartalom környékén az aratás megkezdhető. A korszerű vetőmagüzemek 11% körüli nedvességtartalommal tudják az előtisztítást a legoptimálisabban elvégezni, a készáru-előkészítés során azonban már 9%-ra leszártított tételekkel dolgoznak. A szárítás során a 40°C feletti hőmérséklet csírákárosodást okozhat!

Mivel az olajretek maghéja könnyen sérülhet, elsősorban axiáldobos gépek alkalmazása ajánlott. 800-as dobfordulaton, belemezelt cséplődobbal, oldalkaszás vágóasztallal, a dobhézagot körültekintően megválasztva célszerű a műveletet elkezdni.

PANNON-MAG-AGRÁR KFT.

székhely: 9200 Mosonmagyaróvár, Tölgy u. 12.

tel.: +36 30 722 20 42, +36 70 312 79 89, +36 30 372 30 77

e-mail: pannonmag@gmail.com

web: www.pannonmag.hu

